

Čís. 10295.

Nezpůsobilost osoby zbavené plně svéprávnosti k právním jednáním mezi živými trvá, dokud není opatrovnictví zrušeno. Předpisu § 567 obč. zák. nelze tu obdobně použít.

(Rozh. ze dne 7. listopadu 1930, Rv I 1979/29).

Žaloba kupitele na prodatele o zrušení smlouvy a o náhradu škody byla zamítnuta soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Nižší soudy zamítly žalobu jen z toho důvodu, že žalovaný nemohl platně uzavřít smlouvu, kterou žalobce tvrdí a jejíhož zrušení jakož i náhrady škody se domáhá, protože žalovaný byl v době, kdy ji podle žalobcova tvrzení uzavřel, plně zbaven svéprávnosti a nebyl zastoupen zákonným zástupcem. Tento skutkový základ není napaden a právní posouzení věci z něho vyvozené jest správné. Podle § 3 zák. o zbavení svéprávnosti rovná se osoba plně zbavená svéprávnosti co do způsobilosti jednání — rozuměti sluší: v právních jednáních mezi živými — dítěti před dokonáním sedmým rokem. Podle § 865 obč. zák. nemůže ten, kdo nemá užívání rozumu, jakož i dítě mladší sedmi let slib učiniti nebo jej přijmouti. Pro platnost takových jednání jest rozhodné, zda opatrovnictví trvá, nikoli zda bylo zavedeno bez důvodu, nebo zda jsou důvody pro jeho zrušení. Nerozhoduje tudíž, zda taková osoba ve skutečnosti má »užívání rozumu«. Nezpůsobilost k právnímu jednání trvá, dokud není opatrovnictví zrušeno (§ 243 obč. zák., sb. n. s. čís. 4551, Ehrenzweig, Privatrecht II. str. 166 a 300, Mayr, Bürgerliches Recht I. str. 105). Předpisu § 567 obč. zák. tu nelze obdobně použít. Posuzuje-li se sporný případ s tohoto hlediska, nemůže býti pochybnosti o tom, že pro žalovaného nemohl vzniknouti z jednání, které žalobce tvrdí, závazek. Jest proto žaloba i z důvodu správy (§ 932 obč. zák.) i z důvodu zkrácení přes polovici (§ 934 obč. zák.) neodůvodněna. Jiný žalobní důvod nebyl uplatňován.

Čís. 10296.

Dal-li kdo bance příkaz, by poukázala československé koruny na konto u cizozemské banky, příslušný finanční úřad pak zahájil proti příkazci trestní řízení pro přestupek podle § 12 nařízení ze dne 29. února 1924, čís. 46 sb. z. a n. a příkazce zaplatil v upouštěcím řízení dobrovolně pokutu, nemůže se domáhati její náhrady na bance.

(Rozh. ze dne 7. listopadu 1930, Rv I 2010/29).